

แนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการความรู้

เรื่อง การเขียนเอกสารบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่

หน่วยวิจัยและพัฒนา งานวิชาการและวิจัย
วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

แนวปฏิบัติที่ดี
เรื่อง การเขียนเอกสารบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่
การจัดการความรู้ด้านการวิจัย
วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว

.....

ความเป็นมาและความสำคัญ

การเขียนเอกสารบทความวิชาการเพื่อลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร เป็นวิธีการหนึ่งที่จะเผยแพร่องค์ความรู้จากการวิจัยและจากการศึกษาค้นคว้าของอาจารย์ไปสู่สาธารณชน ซึ่งบทความวิชาการในที่นี้หมายถึง บทความจากผลงานวิจัย หรือบทความวิชาการที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า แสดงแนวคิดเชิงวิชาการอย่างเป็นระบบของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านที่อยู่ในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพนั้นสามารถตัดสินใจได้ว่าข้อมูลที่ได้รับจากการอ่านจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร

ในปีการศึกษา 2558 วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลงานวิชาการยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของเกณฑ์มาตรฐาน หน่วยวิจัยและพัฒนาจึงได้จัดให้มีกิจกรรมการจัดการความรู้ เรื่อง การเขียนเอกสารบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ขึ้น เพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ดี เผยแพร่ไปสู่อาจารย์ทุกคนให้ใช้เป็นแนวทางในการเขียนบทความวิจัย/บทความวิชาการ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารต่อไป

แนวปฏิบัติที่ดีในการเขียนเอกสารบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่

1. การเตรียมตัวเขียนบทความ อาจารย์ควรปฏิบัติดังนี้

- 1.1 อ่านนโยบายและวัตถุประสงค์ของวารสาร เพราะขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัย / บทความวิชาการจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดทำ หรือการจัดพิมพ์ของแหล่งเผยแพร่
- 1.2 อ่านคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความที่เจ้าของวารสารนั้นให้คำแนะนำไว้ และปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นๆ อย่างเคร่งครัด
- 1.3 อ่านแนวทางการประเมินคุณภาพของบทความ งานวิจัยที่นำมาเขียนต้องมีคุณลักษณะของงานวิจัยที่ดี เช่น มีคุณค่า มีความใหม่ น่าสนใจ ถูกต้อง เป็นต้น
- 1.4 ควรอ่านและศึกษารูแบบการเขียนบทความจากวารสารหลายๆฉบับเพื่อเป็นแนวทางการเขียนและสร้างแรงบันดาลใจ

1.5 ประเมินงานของตนเองตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดนั้น

2. การเขียนบทความวิจัยที่มีคุณภาพอาจารย์ควรปฏิบัติตามหลักการดังนี้

- 2.1 มีประเด็นหรือแนวคิดทางวิชาการที่ชัดเจน
- 2.2 มีความทันสมัย และวิเคราะห์เป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมและชัดเจน
- 2.3 มีทัศนะของผู้เขียนบนฐานของข้อเท็จจริงทางวิชาการ
- 2.4 ควรค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและเชื่อถือได้
- 2.5 ควรใช้ศัพท์และภาษาทางวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม
- 2.6 มีการนำเสนออย่างเข้าใจง่าย

3. หาแหล่งเผยแพร่บทความอาจารย์ควรปฏิบัติตามแนวทางดังนี้

3.1 แหล่งเผยแพร่บทความวิจัย ได้แก่ วารสารวิชาการ และการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ซึ่งควรเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการในสาขาวิชานั้นๆ โดยแหล่งเผยแพร่จะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง จึงจะช่วยให้บทความสำคัญและสร้างคุณค่าของงานวิจัย

3.2 บทความวิจัยที่จะเผยแพร่ต้องเป็นบทความวิจัยที่ใหม่ ไม่เคยตีพิมพ์ที่ใด ซึ่งแหล่งเผยแพร่บทความวิจัยหลายแห่งจะระบุไว้ว่าในการเสนอต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ จะต้องไม่เคยหรืออยู่ในระหว่างการนำเสนอเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในแหล่งอื่น ดังนั้นบทความวิจัยเรื่องเดียวกันจะทำได้เพียงครั้งเดียว ไม่สามารถลงซ้ำ

3.3 องค์กรความรู้ของผู้วิจัย/ผู้ที่จะพิมพ์เผยแพร่ต้องรู้จักซึ่งในเรื่องนั้น

3.4 เลือกวารสารเป้าหมายหรือวารสารที่ต้องการตีพิมพ์ ควรสอดคล้องกับชื่อบทความ

3.5 หากบุคคลที่สามารถช่วยเหลือได้ นำเข้าสู่ช่องทางของวารสารได้ถูกต้อง

3.6 สร้างเครือข่ายสำหรับนักวิจัยที่อยู่ในความสนใจเหมือนกัน

4. ส่วนประกอบของบทความที่อาจารย์ควรรู้

4.1 ส่วนประกอบของบทความวิจัย

1) ชื่อเรื่อง การตั้งชื่อเรื่องต้องกระชับ และแสดงถึงภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด โดยไม่จำเป็นต้องเป็นประโยค แต่ที่สำคัญต้องตั้งชื่อให้ได้ตามความหมาย

2) ชื่อผู้เขียน ต้องระบุชื่อผู้เขียน และผู้ร่วมเขียน หรือผู้ร่วมวิจัย

3) บทคัดย่อ การเขียนบทคัดย่อมีความสำคัญมาก ควรเป็นส่วนสุดท้ายที่จะเขียน โดยมีความยาวประมาณ 300 คำ หรือ 10-15 บรรทัด เพราะถ้าเขียนยาวกว่าที่กำหนด จะถูกตัดส่วนเกินทิ้งไป ซึ่งอาจทำให้ใจความสำคัญขาดหายไป จึงควรเขียนให้ได้สาระสำคัญของเรื่องภายในความยาวที่กำหนดไว้

4) บทนำ/หลักการและเหตุผล ควรระบุความสำคัญของปัญหา 1-2 ย่อหน้า มีการร้อยเรียงเนื้อหาอย่างเชื่อมโยงไม่ใช้วิธีการตัดต่อ หรือปะติดปะต่อ การเขียนควรให้ได้ข้อความที่แสดงถึงการสั่นไหวของความคิด เช่น ในหนึ่งย่อหน้า ควรมีประโยคแรกเป็นประโยคหลัก ตามด้วยประโยคสนับสนุน และลงท้ายด้วยประโยคสรุป เป็นต้น และต้องกล่าวถึงเหตุผลที่ศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ ต่อจากนั้นในย่อหน้าที่ 3 หรือ 4 ให้เขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้เดิมของเรื่องที่วิจัยนั้น และใช้ประโยชน์ในการอภิปรายผล

5) ระเบียบวิธีวิจัย ควรระบุเกี่ยวกับ ประชากรที่ศึกษา ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6) ผลวิจัยควรเขียนข้อค้นพบ และสถิติที่สำคัญ ควรรายงานผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย เช่น อธิบายตัวแปรแต่ละตัวแปร แล้วนำเสนอความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา ในรูปแบบภูมิ ตาราง หรือ บรรยายเป็นความเรียง เป็นต้น

7) อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการอภิปรายข้อค้นพบ อภิปรายความสอดคล้องหรือความขัดแย้งกับสมมติฐาน หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หรือเปรียบเทียบกับผลวิจัยอื่น โดยเฉพาะที่มีผลแตกต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะ ควรเขียนข้อเสนอแนะที่ได้ชัดเจน และหากผลวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถตอบคำถามวิจัยได้ ควรเขียนข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

4.2 ส่วนประกอบของบทความวิชาการ

1) ชื่อเรื่อง	2) บทคัดย่อ
3) บทนำหรือคำนำ	4) วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
5) กรอบแนวคิด (ถ้ามี)	6) การนำเสนอแนวคิด
7) บทสรุป	8) เอกสารอ้างอิง

5. ขั้นตอนการเขียนบทความ อาจารย์ควรปฏิบัติดังนี้

- 5.1 เลือกเรื่องและผู้เขียนสนใจ มีแหล่งค้นคว้าหรือหาข้อมูลสนับสนุนงานเขียน
- 5.2 กำหนดจุดมุ่งหมายโดยกำหนดให้ชัดเจนว่าเขียนเพื่ออะไร และเขียนให้ใครอ่าน
- 5.3 กำหนดแนวคิดสำคัญ หรือประเด็นสำคัญ หรือแก่นของเรื่องที่จะนำเสนอผู้อ่าน
- 5.4 ประมวลความรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆให้เพียงพอที่จะเขียน

พอที่จะเขียน

5.5 วางโครงเรื่อง กำหนดแนวทางการเขียนว่าจะนำเสนอสาระสำคัญ แยกเป็นกี่ประเด็นใหญ่ๆ มีอะไรบ้าง ในประเด็นหลักมีประเด็นย่อยๆ มีตัวอย่าง มีเหตุผลเพื่อสนับสนุนประเด็นหลักอย่างไร

5.6 การเขียน อาจารย์ควรดำเนินการดังนี้

1) ขยายความข้อมูลในแต่ละประเด็น มีการอธิบาย ยกเหตุผลประกอบ กล่าวถึงข้อมูลประกอบ อาจเป็นสถิติ ตัวเลข ตัวอย่างเหตุการณ์ เป็นต้น

2) เขียนคำนำและสรุปด้วยกลวิธีที่เหมาะสมกับประเภทของเนื้อหาบทความ

3) ควรเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายการเขียน ประเภท และเนื้อหา

4) ความยาวของบทความไม่ควรเกิน 10 หน้าของวารสาร

5) ลงรูปที่จำเป็น แต่ละรูปควรมีคำอธิบายอยู่ใต้รูปด้วยว่าเป็นอะไรใช้ทำอะไร หรือต้องการแสดงให้เห็นอะไร

6) เขียนคำสรุป การเขียนไม่จำเป็นต้องขึ้นหัวข้อย่อยว่า “สรุป” เพราะเมื่อใดที่เนื้อหาหมดหรือสิ้นสุดของบทความแล้ว ย่อมหมายถึงการสรุป

ข้อเสนอแนะ

1. สิ่งสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการเขียนบทความคือ ไม่ทอดทิ้งเมื่อต้องปรับปรุงแก้ไขบทความ

2. อาจารย์ที่ไม่มีประสบการณ์เขียนควรมีที่ปรึกษาหรือเขียนเป็นทีม

3. ผู้รับผิดชอบเรื่องการเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์ ควรจัดหาแหล่งเผยแพร่ หรือวารสารที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการแล้วประชาสัมพันธ์ให้กับอาจารย์ทราบเป็นระยะ

.....